

Innehåll	Sida
Inledning	
Bakgrund och syfte	3
Planområdets omfattning	3
Planarbetets bedrivande	3
Planhandlingar	4
Övergripande mål	
Bebyggelse	5
Kommunikationer	5
Fritid	5
Hållbar samhällsutveckling	6
Förutsättningar	
Översiktsplaner	7
Detaljplaner och samlad bebyggelse	7
Förordnanden	7
Riksintressen	8
Naturmiljö	8
Kulturmiljö	8
Miljö- och riskfaktorer	9
Markanvändning	
Befintliga bebyggelseområden	11
Bostäder	11
Verksamheter	12
Service	13
Fritidsanläggningar, rekreationsområden	13
Kulturellt inriktad verksamhet	15
Övriga områden	16
Kommunikationer	
Vägar	17
Gång- och cykelvägar	18
Järnväg	18
Luftfart	18
Teknisk försörjning	
Vatten och avlopp	20
El	20
Fjärrvärme	20
Plankonsekvenser	21
Kartbilagor:	
Bilaga 1	Detaljplaner, samlad bebyggelse
Bilaga 2	Riksintresse
Bilaga 3	Naturmiljö
Bilaga 4	Kulturmiljö

Bilaga 5	Översvämning
Bilaga 6	Radon
Bilaga 7	Ras- och skredrisker
Bilaga 8	Förorenad mark
Bilaga 9	Transport av farligt gods
Bilaga 10	Hinderfrihet vid Torsby flygplats
Bilaga 11	Flygbuller
Bilaga 12	Verksamhetsområde för VA
Bilaga 13	Fjärrvärme

Inledning

Bakgrund och syfte

I den kommunomfattade översiktsplanen för Torsby kommun, antagen i juni 1990, rekommenderades att gällande översiktlig plan, den 1976 antagna generalplanen för Torsby samhälle, skulle ersättas med en ny plan då förutsättningarna beträffande bl a markanvändningen ändrats inom vissa delar av planen.

En ny plan, fördjupad översiktsplan för Torsby och Oleby, antogs av kommunfullmäktige 1993-09-30. Kommunstyrelsen gav 2001-03-29 miljö- och byggnämnden i uppdrag att omarbete denna plan.

Översiktsplanens syfte är bl a

- Anvisa lämpliga områden för framtida utbyggnad av bostäder, service m m
- Ge rekommendationer för bebyggelse och markanvändning i de områden som saknar detaljplan eller annan reglering.
- Redovisa trafikleder m m , järnväg, luftfart.
- Redovisa fortsatta åtgärder som erfordras för att uppfylla planens intentioner.

Planområdets omfattning

Översiktsplanen omfattar ett område som sträcker sig från Vasseruds herrgård i norr till Svenneby herrgård i söder. Västlig begränsning utgörs av en linje som i norr är belägen vid Nottjärns västra spets och längst i söder cirka 1,5 km från riksvägen med en utbuktning vid Vålsområdet. I öster går gränsen i Ljusnan fram till kraftstation i Röbjörkeby och sedan till Kälksjöns nedre del. Längre söder ut går gränsen mitt i Övre Fryken.

Planarbetets bedrivande

Planarbetet leds av en ledningsgrupp, som består av Ks au och MBN:s ordförande.

Översiktsplanen utarbetas i samråd med en arbetsgrupp bestående av representanter för kommunkansli, teknisk avdelning, , socialkontor, miljö- och byggnämnd.

Planarbetet bedrivs av miljö- och byggkontoret som gett stadsarkitekt Bertil Persson i uppdrag att utarbete planförslaget.

Översiktsplanen förutsättes att efter remissbehandling under juni-september 2002 kunna ställas ut för granskning under våren 2003. Utställningstiden är två månader. Planen beräknas kunna antas av kommunfullmäktige senare under 2003.

Planhandlingar

Översiktsplanen redovisas på en plankarta som baseras på underlagskarta framställd 2002. Till planen hör dessutom denna beskrivning med områdesbeskrivningar av framför allt utvecklingsområden och med förslag till rekommendationer och åtgärder som kan säkerställa planens syfte.

Övergripande mål

Bebyggelse

Torsby och Oleby tätorter skall erbjuda en god livsmiljö för människors bostättning och näringslivets utveckling.

Bostäder i attraktiva lägen (t ex närhet till vatten) skall eftersträvas. Planeringen skall ge förutsättningar för god kontakt mellan bostäder och arbetsplatser, närhet till samhällsservice samt naturområden.

För både befintliga och nya bostadsområden skall så långt möjligt tillses att de boende inte utsätts för hälsorisker i form av buller, avgaser, allergiframkallande ämnen, magnetfält från kraftledningar, miljöstörande verksamhet eller risker för olyckor med farligt gods.

Arbetsplatsområden/tomtmark för olika slags företag skall kunna erbjudas i attraktiva lägen och med goda transportmöjligheter till nära och fjärran mål.

Höga krav på utformning av byggnader och anläggningar skall ställas på verksamheter särskilt i exponerade lägen utmed riksväg 45.

Kommunikationer

Torsby och Oleby skall ha goda kommunikationer med omvärlden.

Förutsättningar för direkta flygförbindelser med omvärlden skall säkerställas.

Järnvägsförbindelsen med Karlstad skall värnas. Upprustning av järnvägen bör därför ske så att den även i framtiden kan användas för person- och godstrafik.

Kommunen skall fortsätta verka för att riksväg 45 upprustas.

Kommunikations- och transportsystemet skall ha god tillgänglighet samt vara utformat så att det främjar en hälsosam livsmiljö och en säker trafik.

Möjlighet till att gå och cykla till olika mål inom Torsby och Oleby tätorter skall främjas bl a genom fortsatt utbyggnad av gång- och cykelvägnätet.

Fritid

Tillgång till naturområden för rekreation och friluftsliv i form av närströvområden skall finnas. Goda förutsättningar för motions- och breddaktiviteter skall även finnas.

Behov av områden för anläggningsanknuten fritidsverksamhet (t ex golf, båtsport, ridsport) skall så långt möjligt tillgodoses.

Anläggningar för ”störande fritidsverksamhet”, d v s verksamheter som kan orsaka buller eller ge upphov till allergiproblem (t ex hästsport), skall lokaliseras till områden som inte är störningskänsliga.

Hållbar samhällsutveckling

Torsby och Oleby skall utvecklas så att möjligheterna för att åstadkomma ett robust och långsiktigt hållbart samhälle främjas. Miljöplan för Torsby kommun, antagen av kommunfullmäktige 1998-06-25, utgör en viktig del för att nå detta mål

Samhällsbyggandet skall främja en struktur som begränsar konsekvenserna av olyckor och funktionsavbrott i tekniska system. Detta slag av robusthet är ofta väl förenlig med ekologisk hållbarhet.

Förutsättningar

Översiktsplaner

Följande översiktliga planer berörs:

Den kommunomfattande översiktsplanen antagen i juni 1990.

Fördjupad översiktsplan för Torsby och Oleby tätorter, antagen 1993.

Översiktsplan för Torsby centrum, antagen 1990.

Översiktsplan för Wåhlstedts grusgrop m m, antagen 1991.

Områdesplan för Västanvik Södra, antagen 1982.

Antagen översiktsplan för Torsby centrum övergrips inte av föreliggande plan med undantag av, området norr om järnvägen för vilken förtydliganden och kompletteringar avseende redovisningen av markanvändningen görs.

För övrigt ersätter föreliggande översiktsplan för Torsby och Oleby ovan nämnda planer.

Detaljplaner och samlad bebyggelse

För området finns ett stort antal gamla stadsplaner och byggnadsplaner samt ett antal nyare detaljplaner. Dessutom finns två stycken avstyckningsplaner vilka enligt plan- och bygglagen (PBL) gäller som detaljplaner.

Ett antal områden, som ej omfattas av någon detaljplan, klassas som samlad bebyggelse. (Se kartbilaga 1, Detaljplaner, samlad bebyggelse).

Förordnanden

Strandskydd

Strandskydd enligt 7 kap 13 § miljöbalken (MB) gäller generellt vid sjöar och vattendrag intill 100 m från strandlinjen.

För Övre Fryken från reningsverket på västra sidan och Olebys planlagda del på den östra sidan till kommungränsen i söder gäller utökad strandskydd om 200 m.

För Vassjön omfattar strandskyddet strandområdet runt sjön till de närmast befintliga bilvägarna omkring denna, dock högst 200 m.

För Kälksjön, Lirstjärn och Röjdälven omfattar strandskyddet 150 m.

Tillståndsplikt enligt 47 § väglagen

Utmed Rv 45 gäller utökad tillståndsplikt på 30 meter från vägområdet enligt 47 § väglagen. Inom angivet avstånd får byggnad eller annan anordning, som kan inverka menligt på trafiksäkerheten, inte uppföras utan länsstyrelsens tillstånd.

Riksintressen

Grafiska bestämmelser

Fryksdalen omfattas av geografiska bestämmelser enligt 4 kap 1 och 2 §§ MB, vilka således även berör planområdet. Fryksdalen är med hänsyn till de natur- och kulturvärden som finns i området i sin helhet av riksintresse. Inom området skall turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets, intressen särskilt beaktas vid bedömningen av tillåtligheten av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön. (Se karbilaga 2, Riksintressen).

Kommunikationer

Riksväg 45 är av riksintresse enligt 3 kap 8 § MB.

Naturmiljö

En naturinventering har utförts 1992 inom kommunen. För de utpekade naturmiljöer som berörs av planområdet kan bl a följande uppgifter hämtas från inventeringen:

Kälksjön med omgivning

Området karaktäriseras bl a av att omväxlande kulturlandskap i Ljusnans breda dalgång. Näringsrika sjöar med rik flora och fauna samt lövsumpskogar. Inom området finns också nordliga ”slättfågelsjöar”.

Blåberg

Moränsluttning vid Övre Frykens östra sida. Hyperitberggrund. Gamla odlingsmarker kring den gamla landsvägen. Rikt fågelliv samt en rik fjäril fauna.

Kollsberg

Förkastningsbrant som bildar brant sluttning mot Övre Frykens strand. Litet delta av Ljusnans älvsediment. Rikt fågelliv. Fryksdalens funktion som ledlinje för flyttfåglar.

Brunnsdalen

Artrik lövträdvegetation samt en rik örtflora. Rikt småfågelliv. Jättegrytor söder om stenbron. Frekventerat närströvsområde.

Röjdans dalgång

Omväxlande odlingslandskap med betade strandängar och lövskogsdungar. Framträdande rullstensås. (Se kartbilaga 3, Naturmiljö)

Kulturmiljö

Inom planområdet finns flera fasta fornlämningar vilka omfattas av 2 kap kulturminneslagen (KML). I länsstyrelsens kulturmiljöprogram ”Ditt Värmland” redovisas kulturmiljöerna Torsby och Edet.

Torsby framhålls för sina bebyggelsemiljöer med tidstypiska och välbevarande byggnader, vägbro över Röjdån samt gravröse från bronsåldern vid Kollsbergs hembygdsgård. I Torsby finns dessutom plats med tradition om kyrkan eller kapell. Härutöver finns kulturhistoriska lämningar i form av torplämningar och andra bebyggelse lämningar samt milstenar. (Se kartbilaga 4, Kulturmiljö).

Edet, söder om Oleby, utgör en fornlänningsmiljö med karaktäristiska gravrösen från bronsåldern. Tre områden med gravrösen finns.

Vad gäller bevaransvärda byggnader och bebyggelsemiljöer finns en byggnadsinventering gjord för Torsby centrum.

Miljö- och riskfaktorer

Översvämning

Under senaste femårsperioden har översvämningar inträffat framförallt vid Notnäs, Fridhem, Faktoriet och Sprättheden. Nya anläggningar och verksamheter bör inte tillkomma inom de områden där risk för översvämning föreligger. (Se kartbilaga 5, Översvämning)

Radon

Utifrån befintlig geologisk kartering, geotekniska undersökningar och tidigare radonmätningar har Sveriges Geologiska AB sammanställt en översiktlig radonriskkarta för kommunen. Inom planområdet finns i princip två stråk med grusigt - grovsandigt isälvmaterial där radonproblem kan förekomma på dessa jordarters höga permeabilitet. Vid detaljplanläggning, då markens lämplighet för bebyggelse prövas, bör markradonmätningar utföras inom utpekade riskområden. (Se kartbilaga 6, Radon)

Ras- och skredrisker

VBB VIAK har 1996-12-13 på räddningsverkets uppdrag utfört en översiktlig skredriskkartering inom Torsby kommun där en av karteringarna omfattar områden i Torsby vid Ljusnans utlopp i Övre Fryken.

Enligt karteringen redovisas för Torsby stabilitetszoner av två slag med följande rekommendationer vid byggnation och andra belastningsändringar:

Stabilitetszon I. Lermark (L) resp mark med sand och salt (S).

Normalt krävs att stabiliteten bedöms med hjälp av undersökningar och beräkningar.

Stabilitetszon III. Fastmark

Stabiliteten för omgivande markområden med lösare jordarter skall beaktas vid åtgärder inom fastmarksområden som påverkar omgivande mark, exempelvis sprängningsarbeten, vatteninfiltration etc. I övrigt finns inga särskilda restriktioner med hänsyn till stabiliteten. (Se kartbilaga 7, Ras- och skredrisker)

Förorenad mark

I Torsby tätort finns fyra nedlagda bensinstationer och i Oleby två. Vid två av stationerna, Reparatören 7 och Oleby 1:208, har marken sanerats. Vid stationen på fastigheten Köpmannen 14 har marken delvis sanerats. För två av de övriga tre stationerna har SPI Miljösaneringsfond AB under hösten 2002 gjort markundersökningar inför eventuell sanering.

Vid Oleby och Fridhem har det funnits ångsågar. Marken kan vara förorenad p g a blånadsskyddsbehandling av virket.

I den västra delen av stationsområdet i Torsby har det varit en depå för eldningsolja. Läckage av olja till mark har förekommit.

Vid reningsverket finns en sedan 1982 nedlagd biodamm.

Områden vid Valberget med gevärs- och pistolskyttebanor och f d industri-deponi kan vara förorenade.

I Torsby finns sex nedlagda kemtvättar. Marken kan vara förorenad p g a tidigare verksamhet. (Se kartbilaga 8, Förorenad mark)

Innan förorenat område tas i anspråk för ny verksamhet skall en bedömning och eventuell undersökning av marken göras.

Utsläpp till luft

Idag finns miljökvalitetsnormer för utomhusluft antagna avseende kvävedioxid och kväveoxider, svaveldioxid, bly samt partiklar (PM10). Mätningar och beräkningar av luftkvaliteten kommer att göras. Miljökvalitetsnormerna för utomhusluft bedöms inte komma att överskridas inom planområdet.

Transport av farligt gods

Riksväg 45 utgör transportväg för farligt gods. För uppställning av fordon med farligt gods hänvisas till område vid Lastbilscentralen, Wåhlstedts grusgrop. (Se kartbilaga 9, Transport av farligt gods)

Markanvändning

Befintliga bebyggelseområden

Inom befintliga bebyggelseområden förekommer normalt smärre förändringar i form av tillbyggnader, ombyggnader och kompletteringar som i regel kan ske inom ramen för gällande detaljplaner.

I antagen fördjupad översiktsplan för Torsby centrum redovisas utvecklingsmöjligheter för den centrala delen och förslag till utbyggnadsriktningar i anslutning till centrumkärnan. I centrumplanen uttalas i övrigt att stor handlingsfrihet måste hållas öppen utanför centrumkärnan och dess expansionsområden och att den befintliga öppna karaktären med grönområden bevaras vid utbyggnad.

Några utpräglade förtättningsområden bedöms inte finnas utanför centrumområdet i Torsby tätort. En viss förtätning inom Oleby och Kajsheden föreslås dock kunna ske.

När ev frågor om förtätning uppkommer får det enskilda projektet noga studeras i ett större sammanhang där bebyggelsemiljö, stadsbild, funktion etc vägs in. Prövning torde i regel krävas genom detaljplan.

Bostäder

Västanvik Södra

Inom området för vilket områdesplan antagits finns outnyttjad mark för bostäder motsvarande cirka 26 ha. I arealen ingår även bebyggd mark inom redan detaljplanelagt område. Mellan åren 1993 och 2002 har enbart ett grupphus byggts. Enligt förutsättningarna kan återstående del av Västanviksområdet ge plats för cirka 360 lägenheter fördelat på 80 småhus och 280 lägenheter i flerbostadshus. Vid nuvarande utbyggnadstakt beräknas kommunens mark räcka i överskådlig tid.

Rekommendationer: Del av området är detaljplanelagt. Bebyggande av nya områden i övrigt skall föregås av detaljplan.

Linden

Området ligger strax nordväst om Lindens grupp- bostadshus för äldre. Området är detaljplanelagt för lägenheter i flerbostadshus.

Rekommendation: Åtgärder som påverkar användningen av området för bostadsändamål får inte göras. Detaljplan finns.

Oleby

Området ligger strax öster om Kaptensvägen i södra delen av Oleby. Anslutning kan ske till kommunens VA-nät.

Rekommendation: Ny bebyggelse bör prövas genom detaljplan.

På Sand

På ömse sidor om Svennebyvägen, väg 896, vid gården På Sand föreslås möjlighet till nya bostäder i anslutning till befintlig bebyggelse. Området beräknas kunna försörjas med kommunalt va.

Rekommendation: Ny bebyggelse bör prövas genom detaljplan.

Sjöplatån (reservområde)

I ett längre tidsperspektiv, då Västanvik Södra väntas vara utbyggt, bedöms en vidare bebyggelseutveckling lämpligen ske i området strax söder om reningsverket. Redovisat område omfattar ca 25 ha och kan anslutas till kommunalt va. Området sluttar svagt mot öster och landskapet är i stort sett öppet. Befintlig bebyggelse är lokaliserad kring Svennebyvägen. Marken är i privatägor. Kommunen äger ingen mark.

Rekommendation: Ny bebyggelse som kan försvåra en framtida tätortsutveckling bör inte medges. Begränsade bebyggelsekompletteringar av enstaka hus i direkt anslutning till befintlig bebyggelse bör kunna medges under förutsättning att vatten och avloppsfrågan kan lösas på betryggande sätt. Kommunala markförvärv bör genomföras.

Verksamheter

Tätortens industriområden återfinns i Skalleby, Bergeby, Hacktorp, Wåhlstedts, Granevik och i Oleby. Härtill kommer Notnäs Sågverk som startade i slutet av 1880-talet. Skallebyområdet norr om tätorten är till stor del utbyggt. Endast ett fåtal industritomter finns att tillgå.

Industriområdet vid Hacktorp strax norr om väg 239 mot Ekshärad, är detaljplanlagt men ej utbyggt. Strax norr om Kollsbergs hembygdsgård finns en fiskodling i Fryken med tillhörande serviceanläggning på land. Området för fiskodling är säkerställt i detaljplan.

Granevik – industri

Planerat nytt industriområde är lokaliserat till området mellan Folkets Park och riksvägen och omfattar 50 ha. Avståndet till centrum är 2-3 km. Den norra delen av området, Inova Park, är detaljplanlagt och uppgår till ca 20 ha.

Den södra delen av området är redovisat som reservområde för verksamheter på lång sikt. Området består av skogsmark och sluttar mot öster. Någon bebyggelse finns inte. Ägoförhållandena är splittrande. Större delen av marken är i enskild ägo.

Rekommendation: Åtgärder som kan begränsa möjligheterna till industriutveckling undviks. Ny bebyggelse för ej planlagd del bör inte medges. Kommunala markförvärv bör genomföras.

Området vid väg 239/riksvägen 45 – industri

Området omfattar ca 6 ha och ligger i direkt anslutning till Skalleby industriområde. Marken är delvis i enskild ägo men avses att förvärvas av kommunen. Området ingår i utredning om framtida omlastningsstation för järnvägen.

Rekommendation: Åtgärder som kan begränsa möjligheterna till industriutveckling skall undvikas.

Wåhlstedts Norra - industri

Området är beläget vid Kajsheden, strax väster om riksväg 45. Området omfattar ca 2 ha och ingår i den fördjupade översiktsplanen antagen 1991. Denna plan kommer att ersättas av nu aktuellt planförslag. Östmarksvägen (väg 947) planeras få en ny anslutning med Rv 45 inom området. Marken är delvis i privat ägo.

Rekommendation: Området bör detaljplaneläggas.

Område vid reningsverket

Området vid den nedlagda biodammen vid reningsverket redovisas som reservområde för verksamheter. Vid en utfyllnad skulle området kunna nyttjas som arbetsområde eller upplagsplats.

Rekommendation: Ianspråktagande av området för ny verksamhet bör prövas genom detaljplan.

Service

Ett nytt område för service (handel, kontor, övernattnings etc) föreslås strax nordost om föreslagen rondell vid Rv 45 där Östmarksvägen och Lasarettsvägen ansluter till riksvägen.

Rekommendation: Åtgärder som kan begränsa möjligheterna för att ianspråka området för serviceverksamheter undviks. Bebyggande av området skall föregås av detaljplan.

Fritidsanläggningar, rekreationsområden

Torsby och Oleby är relativt väl försörjt med olika typer av anläggningar för fritid och rekreation. Behov av lämpligt område för motorsport föreligger dock, och då framförallt för motorcykel såsom enduro och knattecross. Undersökningar pågår för att finna lämpligt område för motorbanor med hänsyn till avstånd från Torsby tätort, tillgänglighet och omgivningspåverkan. Aktuella områden ligger strax utanför planområdet. Något särskilt område för motorsport redovisas därför ej inom planområdet.

Valberget

Valbergets fritidsområde innehåller bl a slalombacke, elljusbana och skjutbanor.

Fritidsnämnden har låtit se över behovet av en framtida utvidgning av fri-luftsområdet för att möjliggöra utbyggnad av anläggningar för sport och fritid samt övernattning. För närvarande utreds möjligheterna för att anlägga en skidtunnel för åretruntskidåkning.

Med anledning av planerad utbyggnad av Torsby flygplats behöver gevärs- och pistolskyttebanorna flyttas. Utredning pågår om flyttning av skjutbanorna till lämplig plats.

Framtida huvudinfart till området föreslås ske söderifrån, från den nya sträckningen av Östmarksvägen, väg 947.

En stor del av marken vid Valberget ägs av enskilda.

Rekommendation: Åtgärder och ny bebyggelse som inte har anknytning till fritidssektorn bör inte medges. Kommunala markförvärv bör genomföras.

Västra Sjöstranden (Björnidet)

Området ligger utmed Frykens och Ljunsans stränder och sträcker sig från korsningen Björnidesvägen – Bergsängsvägen i norr till Kollsbergs hembygdsgård i söder. Inom området finns en fiskodling. Området är delvis detaljplanelagt.

Rekommendation: Ingrepp som påverkar användningen av rekreationsområdet får inte göras. Marken bör förvärfvas av kommunen.

Torsby Golfbana

Nuvarande golfbana med 9 hål är belägen i Oleby. Området omfattar ca 25 ha och sträcker sig i stort från väg 908 i väster och ca 500 m åt öster. I söder gränsar området mot bef bostadsområde i anslutning till Folkets Hus . I norr gränsar golfbanan mot Önebyvägen. Strax öster om nuvarande 9-hålsbana finns ett tiotal bostadshus belägna i huvudsak kring den enskilda vägen som löper i nordsydlig riktning centralt genom området.

Framtida utbyggnad av golfbanan föreslås både mot öster och nordost, delvis in på Stensgårds marker men i huvudsak på mark som inte primärt utgör jordbruksmark.

Rekommendation: Åtgärder och ny bebyggelse som kan hindra en fortsatt utbyggnad av golfbanan bör inte medges. Områdesbestämmelser bör lämpligen upprättas för säkerställande av områdets användning.

Ridsport

För närvarande finns ett ridhus vid Åstebyholm. Med hänsyn till anläggningens närhet till bostäder och därmed risk för omgivningspåverkan (allergiproblem) föreslås ett nytt område för ridsport i anslutning till Väls gård. All mark vid gården ligger i enskild hand.

I Boverkets allmänna råd 1995:5 "Bättre plats för arbete" anges som riktvärde för skyddsavstånd till bostäder 500 m. Vid praktisk tillämpning har ett skyddsavstånd på åtminstone 200 m eftersträvat.

Rekommendation: Kommunen bör förvärva marken för att möjliggöra en framtida flyttning av ridverksamheten.

Småbåtshamnar

En småbåtshamn finns vid Faktoriet vid Röjdåns utlopp i Fryken. Plats för ytterligare en småbåtshamn är utlagd i detaljplan utmed Ljusnan vid Bergsäng.

En ny småbåtshamn föreslås förläggas till Fridhem. Vid en avveckling av nuvarande sågverk skulle området i övrigt kunna omvandlas till ett park- och fritidsområde med t ex sommarservering och minigolf.

I övrigt föreslås ny småbåtshamn vid Oleby, strax norr om vattenverket. Eftersom hamnen ligger inom yttre skyddsområdet för vattentäkten föreslås under nuvarande omständigheter endast båtbyggor i vattnet men däremot ingen båtupplägning på land. Vattentäktens förutsättningar som reservvattentäkt kommer att utredas.

Rekommendation: Kommunen bör inleda diskussioner om möjligheten att förvärva sågverksområdet vid Fridhem. I övrigt bör åtgärder ej vidtas som försvårar anläggandet av föreslagna småbåtshamnar. Gällande detaljplaner bör ändras.

Kulturellt inriktad verksamhet

Ångrike

I Oleby, mellan järnvägen och Fryken, finns ett upplevelsecentrum - Ångrike. Den södra delen av området omfattas av detaljplan. Verksamheten är under expansion framförallt norrut och för denna del pågår detaljplaneläggning.

Kollsbergs hembygdsgård

Kollsbergs hembygdsgård är belägen vid Fryken mellan badplatsen och fiskodlingen. Inom området finns förutom gamla museala byggnader en amfiteater och en fornlämning från bronsåldern. Området omfattas av detaljplan.

Herrgårdsområdet

Den kulturhistoriska bebyggelseinventeringen från 1982 redovisar området med Torsby herrgård och Bruksallén som värdefull bebyggelsemiljö.

I den fördjupade översiktsplanen för Torsby centrum uttalas att i området kring Torsby herrgård bör karaktären bevaras och att med utgångspunkt från den gamla herrgårdsmiljön kan en framtida markanvändning diskuteras.

I samband med att översiktsplanen för centrum var föremål för samråd diskuterades särskilt ny markanvändning för Herrgårdsområdet vilket dock inte utmynnade i något ställningstagande.

I föreliggande översiktsplan föreslås som tidigare ett bevarande av herrgårdsmiljön och att markanvändningen får en allmän karaktär med kulturell inriktning.

Rekommendation: Bebyggelsemiljön bevaras. Området bör detaljplaneläggas.

Björkholmen

Strandområdet norr om Herrgårdsviken, Rördälven, har i likhet med Herrgårdsområdet lagts ut som område för kulturellt inriktad verksamhet.

Rekommendation: Bebyggande av området skall föregås av detaljplan.

Övriga områden

Glesbygdsområden

Ovan redovisade utvecklingsområden utgör i huvudsak områden där markanvändningen på kort eller lång sikt kan komma att förändras. Utöver dessa områden anges på kartan befintliga bebyggelseområden och dess användning. För dessa områden finns i stor utsträckning detaljplaner som reglerar bebyggelsen.

För de områden inom översiktsplanens gränser som inte särskilt markerats d v s de perifera delarna som består av jord- och skogsbruksområden med relativt gles bebyggelse, gäller att pågående markanvändning kan fortsätta.

I den fördjupade översiktsplanen för Torsby och Oleby, antagen 1993, är den öppna marken vid Stensgård utlagd för framtida bostadsbebyggelse. Med anledning av pågående projekt för mjölkproduktion som inbegriper Stensgård föreslås pågående markanvändning inom området, d v s jordbruksverksamhet, fortgå. I anslutning till tätorter rekommenderar Boverket i allmänna råd 1995:5 "Bättre plats för arbete" ett skyddsavstånd på 500 m mellan djurstall och bostäder.

Områdena omkring Torsby, såväl öster som väster om Övre Fryken och Ljusnan, har ett stort intresse för det rörliga friluftslivet.

Rekommendation: För reglering av bebyggelsen inom dessa s k övriga områden gäller Plan- och bygglagens generella regler.

Inom det område som omfattas av geografiska bestämmelser (4 kap 1 och 2 §§ MB) skall turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets, intressen särskilt beaktas vid lämplighetsprövning av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön. Större turistanläggning skall i första hand lokaliseras i anslutning till befintlig anläggning eller tätortsbebyggelse. Tillkommande enstaka hus bör lämpligast lokaliseras i anslutning till befintlig bebyggelse efter allmän lämplighetsprövning. Sammanhållen bebyggelse skall föregås av detaljplan.

Kommunikationer

Vägar

Riksväg 45

Vid riksväg 45 föreslås nya knutpunkter med rondell vid Inova park, och Kajshedens industriområde.

Väg 947

Ny sträckning av väg 947 planeras. Vägen föreslås anslutas till riksväg 45 vid planerad ny rondell vid Kajsheden och sträcker sig norrut mellan 'Valberget och Kajshedens norra bostadsområde.

Rekommendation: Åtgärder eller nybebyggelse som kan försvåra en utbyggnad av vägen får inte medges. Tills vägens slutliga läge fastställts skall lovprövning ske med hänsyn till ev lägesförändring. Samråd skall ske med Vägverket.

Notnäsvägen

Notnäs sågverk föreslås få ny utfart söderut med anslutning till Rv 45 vid Inova Park.

Rekommendation: Åtgärder och ny bebyggelse som kan försvåra en utbyggnad av vägen får inte medges. Ett närmare studium avseende vägens slutliga läge bör ske. Kommunen bör förvärva erforderlig mark för vägens utbyggnad.

Lasarettsvägen

Mellan sjukhuset och Rv 45 föreslås Lasarettsvägen i nuvarande sträckning norr om Holmesskolan för att sedan ledas i ny sträckning i dalgången väster om skolan mot föreslagen ny trafikplats (rondell) vid Kajshedens industriområde.

För att åstadkomma en trafiksäkrare miljö vid Holmesskolan föreslås en angoringsplats för bussar och taxi ordnas utmed Lasarettsvägen vid nuvarande parkeringsplats norr om skolan. Nya parkeringsplatser iordningställs därvid öster om skolan.

Rekommendation: Åtgärder och ny bebyggelse som kan försvåra föreslagen vägomdragning väster om Holmesskolan får inte medges. Ett närmare studium avseende vägens slutliga läge bör ske.

Väg 908

Med hänsyn till nuvarande vägs standard och dess sträckning mellan befintlig bostadsbebyggelse bedöms det angeläget med en ny sträckning av väg 908.

Vägen föreslås få en ny sträckning från Lirsbäcken i söder till Hallsäterna där den ansluter till gamla Ekshäradsvägen. Den får således en ny sträckning om ca 900 m i ett läge strax väster om Lirstjärn.

Vägens läge har inte fastlagts. Vägen ingår inte i flerårsplanen för utbyggnadsprojekt.

Rekommendation: Åtgärder och ny bebyggelse som kan försvåra en utbyggnad av vägen får inte medges. Tills vägens slutliga läge fastställts skall lovprövning ske med hänsyn till ev lägesförändring. Samråd skall ske med Vägverket.

Gång- och cykelvägar

Huvudvägar för gång- och cykeltrafik förutsätts utbyggas i enlighet med trafiknätsanalysen. Vissa kompletteringar föreslås dock.

På Olebysidan bör separat gång- och cykelväg anläggas utmed Olebyvägen från nuvarande gångvägsanslutning och söderut mot Folkets hus.

I anslutning till utbyggnad av industriområdet Granevik föreslås en ny separat gång- och cykelväg från befintlig gångport under riksvägen vid Västanvik till industriområdet. Vägen avses även betjäna en framtida bebyggelse i Västanvik.

Järnväg

Fryksdalsbanan

Fryksdalsbanan ingår i det regionala trafiknätet. Den framtida trafikens omfattning är föremål för diskussioner och kommunens målsättning är att järnvägen även i framtiden skall kunna användas för både person- och godstrafik. Banverket har planer på att i framtiden elektrifiera Fryksdalsbanan för att ytterligare förbättra järnvägen.

Ett område vid väg 239/riksväg 45, som ligger i anslutning till Skalleby industriområde, ingår i utredning om framtida omlastningsstation för järnvägen.

Rekommendation: Prövning av ny bebyggelse och andra åtgärder i anslutning till järnvägen skall göras i samråd med Banverket. Vid lokalisering av ny bebyggelse och andra exploateringsföretag skall säkerhetskrav och risk för buller och vibrationer beaktas.

Luffart

Torsby flygplats

Flygplatsen norr om centralorten är av klass 1-2 och betecknad som "trafikinstrumentflygplats". Flygplatsen utnyttjas av både linje- och sportflyg. Luftfartsverkets bestämmelser betr bl a hinderfrihet i omgivningen kan ev påverka nybebyggelse i flygplatsens närhet. (se kartbilaga 10, Hinderfrihet vid Torsby flygplats)

Nuvarande banlängd är 1 530 m. En förlängning i norr av befintlig rullbana till 1 700 m planeras. Vidare planeras åtgärder för att förbättra hinderfriheten samt en flyttning av terminalområdet till västra sidan om rullbanan.

För närvarande pågår detaljplaneläggning och omklassning av flygplatsen.

Miljödomstolen har lämnat tillstånd enligt miljöbalken till nuvarande och planerad verksamhet vid flygplatsen. För tillståndet gäller bl a villkor att bullerbegränsande åtgärder skall göras i bostadshus samt i skol- och vårdbyggnader som regelbundet minst tre gånger per natt utsätts för maxbullernivåer utomhus som minst uppgår till 80 dB(A) eller dag- och kvällstid regelbundet utsätts för maxbullernivåer utomhus som överstiger 90 dB(A) (Se kartbilaga 11, Flygbuller)

Rekommendation: Ny bebyggelse eller andra åtgärder som kan påverka flygtrafiken får inte medges. Tillståndsprövning av ny bebyggelse och nya anläggningar i nära anslutning till flygplatsen skall ske i samråd med kommunstyrelsens arbetsutskott.

Riktvärden för flygbuller bör eftersträvas vid nybyggnad av framförallt bostäder vilket bl a innebär 45 dB(A) maximalnivå inomhus nattetid.

Teknisk försörjning

Vatten och avlopp

Större delen av befintlig bebyggelse och verksamheter inom planområdet ingår i kommunens verksamhetsområde för vatten och avlopp. Justering av verksamhetsområdet kommer att ske i samband med att detaljplaner upprättas för utbyggnad av nya områden.

Vattentäkter för Torsby och Oleby tätorter ligger vid Väls. För dagen finns tillräcklig kapacitet.

En reservvattentäkt finns i Oleby. Vattentäktens förutsättningar som reservvattentäkt för Torsby och Oleby kommer att närmare utredas.

Strax öster om Notnäs ligger reningsverket. Utredning om framtida utbyggnad pågår.

(Se kartbilaga 12, Verksamhetsområde för vatten och avlopp)

El

El-distributörer inom planområdet är Fortum (f d Birka Energi AB) samt Svenska Kraftnät. Utbyggnad av verksamheten vid Wåhlstedts Norra, strax väster om Rv 45, innebär utbyte av luftledning mot jordkabel.

Fjärrvärme

Fortum Värme (f d Birka Värme AB) är huvudman för fjärrvärmenätet i Torsby. En stor del av centrala Torsby är anslutet till nätet. Utbyggnad av fjärrvärmenätet planeras inom centrala Torsby. En viss utbyggnad kan även komma att ske framförallt i tätortens norra del. (Se kartbilaga 13, Fjärrvärme)

Plankonsekvenser

Konsekvensbeskrivningen redovisar översiktligt vilka positiva eller negativa konsekvenser föreslagna förändringar medför, om kommunala mål främjas eller inte samt vilka risker som finns och bör beaktas.

Konsekvenser av föreslagen markanvändning

Västanvik Södra: Område för bostäder varav en del är detaljplanelagt. Området ligger mycket nära det nya arbetsområdet Inova Park. Rv 45 utgör barriär mot Torsby centrum med dess samhällsservice. Bra gång- och cykelvägförbindelse finns dock med centrum. För den del av området som ligger närmast Rv 45 måste bullerskyddsaspekten beaktas.

Linden: Detaljplanelagt område för bostäder. Området ligger nära centrum och Valbergets fritidsområde. För del av området närmast Rv 45 måste bullerskyddsaspekten beaktas.

Oleby: Det föreslagna området för bostäder utgör en naturlig komplettering av villabebyggelsen i Oleby. Relativt stort avstånd till Torsby centrum.

På Sand: Utbyggnad av föreslaget bostadsområde innebär att jordbruksmark tas i anspråk. Området ligger på gång- och cykelvägsavstånd från centrum. Närhet till Rv 45 och föreslagen ny tillfartsväg till Notnäs innebär att bullerskyddsaspekten måste beaktas.

Sjöplatån: Utbyggnad av föreslaget reservområde för bostäder innebär att jordbruksmark tas i anspråk. Marken används idag endast som vallmark. Området har ett attraktivt läge med närhet till Övre Fryken. Området ligger på gång- och cykelvägsavstånd från centrum. Med hänsyn till föreslagen ny tillfartsväg till Notnäs med tung trafik måste bullerskyddsaspekten beaktas. Markutrymme finns för att hålla ett tillräckligt avstånd mellan bebyggelse och vägen. Dessutom kan bebyggelsens utformning och utförande göras på sådant sätt att en avskärmning mot bullret åstadkommes.

Granevik - industri: Området ligger i attraktivt läge utmed Rv 45. Utbyggnad av området kräver anslutning till Rv 45 via ny trafikplats.

Område vid väg 239/riksväg 45 - industri: Området utlagt främst med avseende på en eventuell framtida omlastningsstation för järnvägen. Området har förutsättningar för nära anslutning till både järnväg och större väg. Omfattande markarbeten torde krävas då markförhållandena är mindre goda.

Wahlstedts Norra - industri: Exponerat läge utmed Rv 45. Området är smalt då det ligger mellan Rv 45 och planerad nysträckning av väg 947. Eftersom området är exponerat för trafikbuller krävs särskilda bullerskyddsåtgärder.

Område nordost om vägkorsningen Rv45/Östmarksvägen - service: Ianspråktagande av området för serviceverksamhet medför att befintligt berg behöver sprängas bort med påföljande förändring av landskapsbilden.

Valbergets fritidsområde: Utveckling av området med fritidsanläggningar och boende innebär att ny huvudtillfart behöver anordnas för att avlasta den tillfart som idag kommer norrifrån via anslutning till Rv 45 vid Vasserud/Skalleby.

Torsby golfbana: Föreslagen utbyggnad av golfbanan innebär att viss jordbruksmark tas i anspråk. I huvudsak berörs dock mark som ej kommer i konflikt med annan användning.

Väls – ridsport: Viss jordbruksmark tas i anspråk. Den mer värdefulla jordbruksmarken vid Väls berörs dock inte.

Fridhem: Ianspråktagande av området för fritidsverksamheter kan på grund av översvämningsrisken medföra att markuppfyllnader behöver göras vid uppförande av byggnader och anläggningar.

Konsekvenser av ny vägsträckning

Väg 947: Föreslagen ny sträckning av Östmarksvägen, väg 947, innebär en barriäreffekt mot Valberget för den norra delen av Kajshedenområdet. I gengäld kommer nuvarande väg 947 mellan Kajsheden norra och södra att avlastas på trafik vilket därmed medför en minskning av bullerstörningar och olycksrisker.

Ny sträckning av väg 947 är angelägen eftersom den också möjliggör en sydlig anslutning till Valbergets fritidsområde.

Notnäsvägen: Föreslagen ny sydlig tillfart till Notnäs kommer att avlasta Västanviksvägen från den tunga trafiken till och från Notnäs och därmed de besvärande störningar som bostadsbebyggelsen utmed vägen utsätts för.

Konsekvenser av planförslaget i övrigt

Notnäs sågverk är tillståndsprövat enligt miljöskyddslagen i mitten av 1990-talet. Med anledning av att ny fjärrvärmepanna kommer att installeras vid Notnäs har Fortum Värme sökt tillstånd enligt miljöbalken.

Torsby kommun har ansökt och fått tillstånd enligt miljöbalken för nuvarande och planerad verksamhet vid Torsby flygplats. Tillståndet avser bland annat om- och tillbyggnad av rullbanan från 1530 m till 1700 m samt flyttning av terminalområdet till västra sidan om rullbanan. Miljökonsekvensbeskrivning finns upprättad i samband med ansökan.